

Klasa: UP/I 030-02/11-01/33
Urbroj: 580-05-11-26-6
Zagreb, 3. studenoga 2011.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja temeljem članka 31., članka 38. stavaka 5. i 7. te članka 58. stavka 2. točke 5. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, broj 79/2009), temeljem inicijative poduzetnika VOX MUNDI d.o.o., sa sjedištem u Samoboru, V. Bukovca 20, zastupanog po gđi I. M., odvjetnici iz Z, za pokretanje postupka utvrđivanja sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja zlouporabom vladajućeg položaja po službenoj dužnosti protiv poduzetnika Hrvatski Telekom d.d., sa sjedištem u Zagrebu, Savska cesta 32, zastupanog po g. Ivici Mudriniću, predsjedniku uprave i g. Božidaru Poldrugaču, članu uprave, temeljem odluke Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja u sastavu: mr.sc. Olgica Spevec, predsjednica Vijeća, Mladen Cerovac, mag.iur., zanjenik predsjednice Vijeća, Milivoj Maršić, dipl.oec., Vesna Patrlj, dipl.iur. i dr.sc. Mirna Pavletić-Župić, članovi Vijeća, sa 88. sjednice, održane 3. studenoga 2011., donosi sljedeći

ZAKLJUČAK

Inicijativa se odbacuje jer ne postoje uvjeti za pokretanje postupka po službenoj dužnosti.

Obrazloženje

I. Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Agencija) zaprimila je 17. lipnja 2011. inicijativu poduzetnika VOX MUNDI d.o.o., sa sjedištem u Samoboru, V. Bukovca 20 (dalje: podnositelj inicijative) za pokretanje postupka utvrđivanja narušavanja tržišnog natjecanja zlouporabom vladajućeg položaja protiv poduzetnika Hrvatski Telekom d.d., sa sjedištem u Zagrebu, Savska cesta 32 (dalje: HT). Inicijativa je podnesena na temelju članka 37., a vezano uz primjenu članka 38. stavka 3., članka 39., u svezi članka 13. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja («Narodne novine», broj 79/09; dalje: ZZTN).

U inicijativi podnositelj navodi kako je s HT-om sklopio 1. kolovoza 2008. Ugovor o korištenju iznajmljenih telekomunikacijskih vodova kojim je (...)(dalje: Ugovor 1.).

Istovremeno je sklopljen i Ugovor o korištenju iznajmljenih vodova temeljem (...) (dalje: Ugovor 2.).

Podnositelj inicijative dalje navodi kako je temeljem ovlaštenja iz rečenih ugovora s Telekom Slovenija d.d., Ljubljana (dalje: Telekom Slovenija) sklopio ugovor temeljem kojeg podnositelj inicijative, Telekom Sloveniji daje na korištenje telekomunikacijski vod (...) (Ugovor 3.).

Podnositelj inicijative navodi kako je HT s danom 15. prosinca 2010. jednostrano otkazao Ugovor 1., a budući da je podnositelj inicijative odbio izmjenu Ugovora 2., HT je izravno od Telekom Slovenije zatražio raskidanje Ugovora 3. s podnositeljem inicijative i sklapanje ugovora s HT-om. U suprotnome HT će isključiti terminalnu opremu Telekom Sloveniji. Time je prema navodima podnositelja inicijative, HT narušio tržišno natjecanje zlouporabom vladajućeg položaja.

II. Temeljem inicijative podnositelja, u smislu članka 32. stavka 1. točke b) ZZTN, Agencija je prikupljala podatke i obavijesti koji su bitni za utvrđivanje stanja na tržištu, kako bi utvrdila postoje li uvjeti za pokretanje postupka po službenoj dužnosti temeljem članka 38. stavka 1. i 3., članka 39. ZZTN-a, u svezi članka 13. ZZTN-a.

U tom smislu, Agencija je dopisom od 15. srpnja 2011. zatražila očitovanje i podatke poduzetnika HT d.d., koje je zaprimila dana 8. kolovoza 2011.

U zaprimljenom očitovanju HT, u bitnome navodi kako je pod uvjetima iz članka 8. stavka 3. Ugovora 1. otkazao predmetni ugovor. Navedenom odredbom Ugovora 1. određeno je: «Ukoliko Korisnik najkasnije 30 dana prije isteka razdoblja obveznog trajanja ugovora ne dostavi pisanu obavijest o otkazu voda ili o promjeni razdoblja obveznog trajanja ugovora, ugovor će biti obnovljen svaki put za još jedno razdoblje obveznog trajanja po istim uvjetima.».

U tom smislu HT je 28. listopada 2010. godine poslao podnositelju inicijative pisanu obavijest o otkazu Ugovora 1. s datumom otkaza 15. prosinca 2010. S danom 15. prosinca 2010. isteklo bi razdoblje obveznog trajanja ugovora nakon kojeg bi se predmetni ugovor produžio za dvogodišnje razdoblje. Budući da HT nije imao poslovni interes za daljnjim korištenjem predmetnog telekomunikacijskog voda, isti je prema uvjetima iz ugovora i otkazan, navodi HT.

Temeljem Ugovora 1. i Ugovora 2., ugovorne strane trebale su jedna drugoj za korištenje iznajmljenih telekomunikacijskih kapaciteta, (...).

No, otkazom Ugovora 1., prema navodima HT prestala je mogućnost plaćanja putem prijeboja, dospjelih tražbina iz Ugovora 2, a podnositelj inicijative i dalje je ostao u obvezi plaćanja korištenja kapaciteta iz članka 2. stavka 2. Ugovora 2., HT-u kao pružatelju usluge za naknadu iz članka 6. stavka 1. Ugovora 2.

U tom smislu, HT je podnositelju inicijative, izdavao mjesečne račune koje podnositelj inicijative nije plaćao.

HT nadalje navodi da iako je temeljem odredbi Ugovora 2., HT imao ovlast zbog nepodmirenih računa, podnositelju inicijative, u roku od 30 dana po opomeni, privremeno obustaviti pružanje usluge, HT navedeno pravo nije odmah iskoristio te je i dalje pružao uslugu najma telekomunikacijskog kapaciteta, pozivajući podnositelja inicijative na ispunjavanje njegove obveze.

Međutim, kako podnositelj inicijative nije plaćao dospjele tražbine, HT je podnositelju inicijative poslao pisanu obavijest o raskidu Ugovora 2. s učinkom na dan 10. lipnja 2011.

Nadalje, HT navodi kako do suradnje između HT-a i Telekom Slovenije ne bi ni došlo da je podnositelj inicijative uredno podmirio obveze iz Ugovora 2.

Slijedom navedenog, HT navodi kako nije zloupotrijebio vladajući položaj u smislu propisa o zaštiti tržišnog natjecanja, već je štitiio poslovne interese temeljem ugovora.

Radi utvrđivanja činjenica u ovoj upravnoj stvari, Agencija je dopisom od 29. kolovoza 2011., zatražila dodatna obrazloženja od podnositelja inicijative koje je zaprimila 7. rujna 2011.

U očitovanju podnositelj inicijative dodatno navodi, kako s obzirom da je HT imao pravo korištenja pretežnog dijela telekomunikacijskih vodova u Republici Hrvatskoj, te je po saznanju podnositelja inicijative u vrijeme ugovaranja jedini posjedovao telekomunikacijski link na predmetnoj trasi, podnositelj inicijative nije mogao ugovore istog sadržaja sklopiti s nekim drugim telekomunikacijskim operaterom.

Ovu razliku u položaju ugovornih stranaka, prema navodima podnositelja inicijative, HT je iskoristio na način da je, u trenutku kada je saznao da je podnositelj inicijative sklopio ugovor

s Telekom Slovenija, jednostrano raskinuo jedan od ugovora i prestao podmirivati obveze po istom, onemogućivši na navedeni način podnositelja inicijative da svoje obveze prema HT-u podmiruje prijebojem te stvorivši situaciju da, zbog navodnog neplaćanja po jednom od ugovora obustavi pružanje usluge podnositelju inicijative i istu uslugu ponudi izravno Telekom Slovenija, a navodne tako nastale obveze podnositelja inicijative naplati zadužnicama.

Podnositelj inicijative nadalje navodi kako nije točno da je HT obavijestio podnositelja inicijative da zbog neplaćanja raskida ugovor kojim je podnositelju inicijative dao na korištenje telekomunikacijske vodove (...) s danom 10. lipnja 2011.

Naprotiv, predmetnim dopisom HT je obavijestio podnositelja inicijative da sporni ugovor raskida s danom 8. srpnja 2011. Slijedom navedenog, HT je predmetni telekomunikacijski vod (...) dao na korištenje izravno društvu Telekom Slovenije (trgovačkom društvu kojem je podnositelj inicijative dotad isti vod davao na korištenje) dana 13. lipnja 2011., dok je još bio na snazi ugovor kojim HT isti telekomunikacijski vod daje na korištenje podnositelju inicijative, navodi podnositelj inicijative.

Podnositelj inicijative nadalje navodi kako su neosnovani navodi HT-a da je jedan od predmetnih ugovora jednostrano otkazao prije nego je isti produžen na novo dvogodišnje razdoblje tijekom kojeg jednostrani otkaz nije moguć. Člankom 8. Ugovora kojim je podnositelj inicijative dao na korištenje HT-u telekomunikacijske vodove (...) ugovoreno je da se ugovor sklapa na određeno vrijeme od dvije godine, počevši od dana uspostave telekomunikacijskog kapaciteta, te se automatski obnavlja za još jedno dvogodišnje razdoblje ukoliko HT najkasnije 30 dana prije isteka razdoblja obveznog trajanja ugovora ne dostavi pisanu obavijest o otkazu voda. Telekomunikacijski kapacitet uspostavljen je 4. studenoga 2008., slijedom čega je ugovor automatski obnovljen za novo dvogodišnje razdoblje počevši od dana 4. studenoga 2010. U očitovanju od 8. kolovoza 2011. HT ne osporava činjenicu da pisanu obavijest o otkazu voda nije dostavio podnositelju inicijative prije 4. listopada 2010, već tvrdi da dvogodišnje ugovoreno razdoblje počinje od dana sklapanja ugovora, neosnovanost čega je moguće utvrditi jednostavnim čitanjem ugovora, obrazlaže podnositelj inicijative.

Radi utvrđivanja činjenica u ovoj upravnoj stvari, Agencija je izvršila uvid i u slijedeću dostavljenu dokumentaciju:

- Ugovor 1. i Ugovor 2.;
- Opomenu radi plaćanja dospjelih dugovanja koju je HT dostavio podnositelju inicijative od 18. svibnja 2011.;
- Dopis koji je HT dostavio podnositelju inicijative od 14. lipnja 2011. u kojem se navodi kako je izvršena privremena obustava pružanja usluge po Ugovoru 2., a s obzirom da obveze nisu podmirene, HT će Ugovor 2. raskinuti s danom 8. srpnja 2011. kada će nastupiti i trajna obustava pružanja usluge, ukoliko podnositelj inicijative ne podmiri svoje obveze do navedenog datuma;
- Dopis HT-a upućen podnositelju inicijative od 28. listopada 2010. kojim otkazuje telekomunikacijski vod iz Ugovora 1. Datum otkaza je 15. prosinac 2010.;
- Dopis podnositelja inicijative upućenog HT-u od 2. studenoga 2010. u kojem se navodi kako sukladno odredbama Ugovora 1. ne može otkazati predmetni telekomunikacijski kapacitet;

- Dopis HT-a upućen podnosiocu inicijative od 15. prosinca 2010. radi otkaza telekomunikacijskog (...). U predmetnom dopisu se u bitnome navodi kako je HT sukladno Ugovoru 1. otkazao predmetni kapacitet s danom 28. listopada 2010. Budući da HT nema potrebu za tim kapacitetom dana 2. prosinca 2010. isključio je transport voda preko mreže podnosioca inicijative o čemu su podnosioca inicijative obavijestili kako bi podnositelj inicijative odspojio (...). HT će svoje financijske obveze podmiriti do 15. prosinca 2010.;

- Izjavu Telekom Slovenija od 1. lipnja 2011. kojom se potvrđuje da je Telekom Slovenija potpisao s podnosiocem inicijative ugovor za pojasni najam za kapacitet (...) i u;

- prepisku putem elektroničke pošte od 13. lipnja 2011. između podnosioca inicijative i Telekom Slovenija.

Uvidom u prepisku putem elektroničke pošte od 13. lipnja 2011. između podnosioca inicijative i Telekom Slovenija, Agencija je utvrdila, a prema navodima predstavnika Telekom Slovenija iz elektroničke pošte od 13. lipnja 2011. upućene podnosiocu inicijative, da je HT dana 7. lipnja 2011. rekao Telekom Slovenija da u roku od 24 sata potpiše ugovor s HT ili (...). Kako bi smanjio poslovnu štetu, Telekom Slovenija potpisao je tromjesečni ugovor s HT-om. Slijedom navedenog Telekom Slovenija predlaže podnosiocu inicijative, sporazumno zatvaranje postojećih ugovora.

Uvidom u elektroničku poštu od 13. lipnja 2011. koju je podnositelj inicijative uputio Telekom Slovenija, navodi se kako je podnositelj inicijative u sporu s HT-om u svezi predmetnog linka «(...)», čiji link koristi podnositelj inicijative.

Prema navodima podnosioca inicijative iz elektroničke pošte, HT kao suprotna strana u sporu prijeti ukidanjem linka, iako je podnositelj inicijative podmirio svoje obveze.

Iz navedenog proizlazi kako podnositelj inicijative nije podmirio obveze iz Ugovora 2., stoga je HT raskinuo predmetni ugovor. Navedeno je za posljedicu imalo prekid suradnje podnosioca inicijative i Telekom Slovenije, budući da je telekomunikacijski vod iz Ugovora 2, bio potreban za realizaciju telekomunikacijskog (...).

Prema navodima Telekom Slovenije iz predmetne elektroničke pošte od 13. lipnja 2011. proizlazi da je Telekom Slovenija u mogućnosti realizirati suradnju s podnosiocem inicijative nakon proteka roka od tri mjeseca, ukoliko će podnositelj inicijative biti u mogućnosti realizirati isti kapacitet preko drugog operatora ili uz suglasnost HT-a.

Iz svega navedenog proizlazi kako je HT Ugovor 1. otkazao jer nije imao poslovnih interesa za nastavak trajanja ugovornog odnosa iz Ugovora 1. Nadalje, Ugovor 2. HT je raskinuo, budući da podnositelj inicijative nije podmirio dugovanja.

S obzirom da je Telekom Slovenija ostvario poslovnu suradnju u smislu Ugovora 3. s podnosiocem inicijative, radi postojanja Ugovora 2., u trenutku raskidanja Ugovora 2. Telekom Slovenija nije imao poslovni interes održati Ugovor 3., već je isti sklopio s HT-om kao pružateljem usluge iznajmljivanja telekomunikacijskog voda (...), a koji je bio predmet interesa za realiziranje ugovora za pojasni najam za kapacitet (...).

S obzirom da je Ugovor o korištenju iznajmljenih vodova temeljem kojeg je HT, podnosiocu inicijative dao na korištenje jedan telekomunikacijski vod (...), odnosno Ugovor 2., bio predmet spora između HT i podnosioca inicijative, Telekom Slovenija nije htio trpiti moguću poslovnu štetu te je raskinuo Ugovor 3. s podnosiocem inicijative i isti sklopio s HT-om kao pružateljem usluge iznajmljivanja telekomunikacijskog voda na predmetnoj trasi (...).

Naime, kako Telekom Slovenija navodi, za realizaciju pojasnog najma za kapacitet (...), Telekom Sloveniji bila je potrebna trasa (...). S obzirom da je pružatelj usluge iznajmljivanja telekomunikacijskog voda na predmetnoj trasi (...) bio HT, Telekom Slovenija radi zaštite svojih poslovnih interesa sklopio je tromjesečni ugovor s HT-om i raskinuo poslovnu suradnju s podnositeljem inicijative. Ovo iz razloga što je trasa (...) bila predmet spora između HT-a i podnositelja inicijative. Međutim, nakon isteka navedenog roka od tri mjeseca, Telekom Slovenija, imao je mogućnost ponovno poslovno surađivati s podnositeljem inicijative, ukoliko će isti kapacitet moći osigurati preko drugog operatora ili uz suglasnost HT-a.

Slijedom svega navedenog, a na temelju činjenica utvrđenih iz zaprimljenih očitovanja i dokumentacije Agencija je utvrdila kako u konkretnom slučaju nije riječ o postupanju HT-a u smislu zlouporabe vladajućeg položaja temeljem propisa o zaštiti tržišnog natjecanja, već o postupanju HT-a temeljem obvezno-pravnog odnosa i propisa koji uređuju navedene pravne odnose.

Agencija je u konkretnom slučaju utvrđivala isključivo postojanje indicija je li poduzetnik HT postupio suprotno propisima o zaštiti tržišnog natjecanja. Agencija pri tome nije ulazila u ocjenu obvezno-pravnih odnosa koji proizlaze iz odredaba predmetnih ugovora, a koji su uređeni propisima o obvezno-pravnim odnosima.

Agencija je u konkretnom slučaju u smislu članka 32. stavka 1. točke b). ZZTN, utvrđivala isključivo s aspekta propisa o zaštiti tržišnog natjecanja, jesu li ispunjeni zakonski uvjeti za pokretanje postupka utvrđivanja sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja zlouporabom vladajućeg položaja u smislu članka 38. stavka 1. i stavka 3., članka 39. ZZTN, u svezi članka 13. ZZTN protiv poduzetnika HT d.d.

III. Slijedom navedenog, Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Vijeće) je na 88. sjednici, održanoj 3. studenoga 2011., sukladno ovlastima iz članka 30. točke 2. i 31. članka 38. stavka 5. i stavka 7. te članka 58. stavka 2. točke 5. ZZTN, donijelo odluku kako nema uvjeta za pokretanje postupka utvrđivanja sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja zlouporabom vladajućeg položaja u smislu članka 38. stavka 1. i stavka 3. i članka 39. ZZTN, u svezi članka 13. ZZTN protiv poduzetnika HT d.d.

Vijeće takvu odluku donosi jer prilikom prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu nisu utvrđene činjenice koje bi upućivale na sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišnog natjecanja zlouporabom vladajućeg položaja poduzetnika HT u smislu članka 13. ZZTN, već je riječ o pravima i obvezama ugovornih strana koje proizlaze iz ugovornog odnosa temeljem predmetnog ugovora te propisa koji uređuju obvezno-pravne odnose.

Temeljem odluke Vijeća, Agencija je donijela zaključak kao u izreci.

Uputa o pravnom lijeku

Protiv ovog zaključka nije dopuštena žalba, ali nezadovoljna stranka može tužbom pokrenuti upravni spor kod Upravnog suda Republike Hrvatske u roku od trideset (30) dana od dana dostave ovog zaključka.

Predsjednica Vijeća
za zaštitu tržišnog natjecanja

mr.sc. Olgica Spevec

Dostaviti:

1. gđa I. M., odvjetnica iz Z. (za VOX MUNDI d.o.o., sa sjedištem u Samoboru, V. Bukovca 20);
2. Hrvatski Telekom d.d. (g. Siniša Đuranović, direktor Sektora za korporativne regulatorne poslove i pitanja tržišnog natjecanja), Savska cesta 32, 10000 Zagreb;
3. Pisarnica, ovdje.

Napomena:

Sukladno članku 53. ZZTN-a, podaci koji predstavljaju poslovnu tajnu poduzetnika, izuzeti su od objavljivanja te su u tekstu navedeni podaci označeni (...).